

ARBEIDSDEPARTEMENTET

Bekjempa sosial dumping - Regjeringa sine tiltak

Statssekretær Norvald Mo

Konferanse NTL, Oslo 25. september 2013

Sosial dumping – Meld. St. 29 (2010- 2011)

”Etter regjeringa si vurdering er det sosial dumping når utenlandske arbeidstakarar blir utsette for brott på helse-, miljø- og sikkerheitsreglar, mellom anna reglar om arbeidstid og krav til bustandard, og/eller når dei blir tilbydde lønn og andre ytingar som er uakseptabelt låge sammenlikna med det norske arbeidstakarar normalt tener, eller som ikkje er i tråd med allmenngjeringsforskrifter, der slike gjeld”.

Handlingsplan 1 og 2

- Kva er oppnådd?

- Regjeringa har innført mange tiltak
- Fafo si evaluering av tiltaka:
  - *Ingen tvil om at regjeringa sine handlingsplanar mot sosial dumping har vore (og er) eit krafttak*
  - *Tiltaka mot sosial dumping har hatt ein positiv verknad*
  - *Overvegande sannsynleg at problema med sosial dumping ville vore større utan tiltaka*
  - *Bransjeprogram reinhald kan snu ei negativ utvikling (ikkje evaluering)*

Kva er utfordringane?

- Betydelege og vedvarande skilnader i løner og levekostnader innanfor same arbeids- og tenestemarknad
- Useriøse tilhøve i delar av arbeidslivet
- Bransjar med låg organisasjonsgrad og lite tradisjon for partssamarbeid
- Problemet med sosial dumping er aukande trass mange tiltak

Arbeidstilsynet: Sosial dumping øker

- Omfanget av sosial dumping øker, og det er mer organiserte ulovligheter, sier avdelingsdirektør Ingrid Finboe Svendsen i Arbeidstilsynet på generell basis.

- Inntrykket vårt er at det er sterkere kriminalisering, som gir grunn til bekymring. Det er veldig bevisst. De spekulerer i å bryte lover og regler, fortsetter hun.

MILLIARDER: Byggenæringen anslår selv at det omsettes for flere titalls milliarder kroner i et marked som næringen ikke er en del av. (Illustrasjon)

Foto: HÅKON MOSVOLD LARSEN Scanpix

Byggenæringen mener prispress gir svart arbeid

Sterkt prispress og for lave anbud gjør at både stat og kommune bidrar til sosial dumping og svart arbeid, mener fagfolk i byggenæringen

n sier sosial dumpingsakene ofte er tett knyttet til sunndragelse.

g er en av de største utfordringene vi har for å ha et dsliv. Mange arbeidsinnvandrere jobber i lovlige elingen av arbeidsmarkedet øker, sier Finboe

utelivsbransjen er arbeidsmiljøkriminaliteten også opphold og menneskehandel.

jobbe på tvers med arbeidstilsyn, skatt og politi for å empe dette, understreker hun.

rgningsarbeiderforening, Odd Magnar Solbakken, og økat gjennom 35 år, Rune Berg, bekrefter at omfanget ng øker.

NYHETER

NTB

Publisert: 19.09.2013 06:09, Oppdatert: 19.09.2013 06:09

Styrke det organiserte arbeidslivet

- Organisering - ein føresetnad for å oppnå eit seriøst arbeidsliv fritt for sosial dumping
- Regjeringa har lagt til rette for auka organisasjonsgrad og meir medbestemming i arbeidslivet
- Fagforeiningsfrådraget er viktig verkemiddel

Særskilt innsats mot utsette bransjar

- Samarbeid med partane i arbeidslivet for å fremje seriøsitet og betre arbeidsforhold
- Bransjeprogram innan reinhald. Tiltak: Allmenngjering, tilsynsinnsats, regionale verneombod, godkjenningssordning og id-kort
- Delar av utelivsbransjen er utsett for useriøsitet og sosial dumping
- I delar av vegsektoren er det eit betydeleg omfang av useriøsitet og lovbrøt

Offentleg sektor skal gå føre

- Informasjons- og rettleiing for å styrke gjennomføringa av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontraktar
- Kartleggje "beste praksis" - kontroll med underleverandørar i store prosjekt
- Styrke samarbeidet mellom offentlige etatar, særleg det lokale samarbeidet mellom Arbeidstilsynet og andre offentlige etatar.

Enklare allmenngjering

- Sjå på endringar i kravet om dokumentasjon - gjera det enklare å behandla eit krav om allmenngjering
- Vurdera endringar i reglane om innhald i vedtak om allmenngjering og kor lenge det skal vara
- Forsterka oppdragsgjevaransvaret i einstilte bransjar – solidaransvar for lønn/feriepengar også for bestillarar
- Vurdera tiltak mot sosial dumping, herunder allmenngjering, for den delen av norsk skipsfart som ikkje er omfatta av allmenngjeringslova

Sikra etterlevinga av regelverket

- Handheva arbeidsmiljøregelverket – innføring av gebyr
- Etterleva tiltak mot ulovleg innleige av arbeidskraft – søksmålsrett for fagforeiningar
- Hindra at reglane om likebehandling blir omgått – undersøkje omfanget av fiktive entreprisar
- Vurdera auka strafferammer

Styrking av tilsyna

- Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet er blitt styrka når det gjeld ressursar og innføring av fleire verkemiddel.
- Arbeidstilsynet skal m.a. ha fleire tilsyn utan førehandsvarsel.
- "Rett start i arbeidslivet" - særskilt tilsynsinnsats overfor unge under opplæring, unge arbeidstakarar, nye verksemder og utanlandske arbeidstakarar.

Samarbeid mellom offentlege tilsyn og tillitsvalde

- Byggja på det gode partssamarbeidet i arbeidslivet
- Ansvarlege verksemdar og aktive tillitsvalde er dei viktigaste aktørane for å sikra eit anstendig arbeidsliv

Kva no? Kan ikkje stoppa arbeidet

- Svart arbeid og andre former for økonomisk kriminalitet legg press på løner i utsette bransjar, og kan føra til sosial dumping.
- Ei passiv haldning til sosial dumping vil bety at vi slepp til eit aukande innslag av aktørar som vinn oppdrag på låg løn, dårlege arbeidsvilkår og ved å la vera å bry seg om arbeidsmiljø og HMS.

